

מיאימתרי	פרק ראשון	ברכות דף ה [כאלו]
		ל' לְמוֹמָמֶת צָלֵצִים פִּים כַּיְלָוּ נְכֻרוּ גַּת גַּמְזָקִין: מַאי מַטְמָעַ. (סְמִן)
כ	אמור ר' יצחיק כל הקורא ק"ש על מעתו באילו אוחז חרב של שתי פיות בידו, שנאמר (שם ק"ט) "רוממות אל בוגרנו וחרב פליפות בודם", מאוי משמע, אמרו מר וטリア ואיתימא רב אשלי, מושישה (דרקיא) [דרעניא] דכתוב (שם) "עללו חסדים בכבוד יוננו על משכבותם" וככיב בתיה (שם) "זרוממות אל בגוזם וחרב פליפות בודם". ואמר רבבי ינחיק כל ה庫רא ק"ש על מעתו מזוקן בדילן ממנו, שנא' (איוב ה) "יובני רשך וגביבו שעף", ואון "עווי" אלא תורה, שנאמר (משל כי) "התיעף ענייך בו ואיננו", ואון "רשך" אלא מזוקן, שנאמר (דברים לט) ולוחומי רשך וקטב מריריו: (שם) ואמר ר' לוי בר חמוא אמר רוש לקש, מאוי דכתיב (שמות כט) יזאתנה לך את לוחות האבן והتورה והמצווה אשר בתבנתי להורותם. "לוחות (האנן)" אלו עשרה הדרבות. "זהתורה" זו מקרה. "זהמצואה" זו משתנה. "אשר כתבתני" אלו נביאות וכחותם. "להורותם" זו גمرا. מלמד שכלה נתנו למשה מסני:	מַמְנוֹתָה לְקָרוּםָתָמָוָה: זָו גַּמְלָה. קָנְלָתָ טָעַמִּי הַמְּנִיּוֹת סְמִמְנוֹו קָוְלָה יְוָהָה הַגְּלָה גַּמְלוֹתָה מִן הַמְּנִנָּה נְקָלִיסָמְגַלִּי גַּטְוָלָס במסכת סוטה (דף כט):
ה		

עין א"ה

כז. ואמר רבינו לוי בר חמא אמר ריש לקיש, מי דכתיב "ואותנה לך את לוחות האבן והתורה והמצוה אשר כתבתني להורותם", "לוחות האבן" אלו עשרה הדרשות, "והתורה" זו מקרא כו', "להורותם" זו גמרא, מלמד שכולם נתנו למשה מסנייניג. קרא כאן הלוחות לוחות אבן, לדעתינו בכוונה מדוייקת, וכן בעבר איזה מקומות. וכבר העיר עיי' יפה הגאון רי"צ מעקלענברוג ז"ל בסידור עיון תפילה שלו בתפילת שחരית לשבת, ובכיוור הכתב והקבלה. ולודעתה הנה, האבן היא החומר שעליו הי' חרות מכתב אלקם. והנה המשנים את התורה בראשית דעתיהם יאמרו, כי צריך לשמור רק את רוח התורה וכוונתה בכללה, אך המעשימים, הוא חומר התורה, הם משנים לפיה רוח הזמן. כדי להוציא מדעות נכזבות נאלה, נתן הקב"ה את עשרה הדרשות, שם אותן הברית על כל התורה כולה, בחומר אבן, חומר קשה שאין שום שינוי יכול לשנות בו, כדחו"ל²: של סנפיריןון היו, שאפאי פטיש יפוץ על ידם, להורות שאפאי החומר של החזה³ אין שם שינוי יכול לפול בו ח"ג. וכל המעשיים שאנו מצוינים מפני הש"ת בעשיית המצאות, הם חק עולם דבר צוה לנו ודור. והנה המהרים, בנו פינת דעתיהם הרעות על ענייני תורה שבב"פ, שמצוינו פעמים נגד פשוטאذكرו, ודרימו שה"ז שינוי חז"ל בתורה⁴. אבל באמת הכל קבלו למשה מסנייניג בתורה שבב"פ. ע"כ אמר, "את לוחות האבן" אלו עשרה הדרשות, שחומר שליהם ג"כ חזק בלי שום שינוי, ואין אפשרות לשינוי שיחול עליו, "והתורה והמצוה אשר כתbatch להורותם" וכולם נתנו למשה מסנייניג, ולא נשנה ולא ישנה ח"ז דבר א', ודבר אלקין יקום לעולם⁵.

כה. אמר רבי יצחק, כל הקורא ק"ש על מתחו כאילו אוחז
חרב של שתי פיות בידו, שנאמר "רוממות אל בגבורם וחרב
פפיות בידם". האדם הוא מורכב, חמרי ושלילי. מצד כח השכל
שבו הוא רב אונים להתייצב נגד כל הכוחות הרעים, אבל מצד
החלק החמרי שבו הוא עלול לפול בראשת תחת יד שונאי נפשו
המה הכוחות הרעים. ע"כ הוא מושל שיש בידו חרב שלה אך פה
אחד, מצד השכל, ולא מצד החמרי. והנה כשהאדם ישן, נשאר
חלק החמרי לבדו וחלק השכלני מסתלק ממנו. ע"כ רוח הטומאה
shoreה עליון, ויכולת התחזוקה כת החמרי לגורום לו תוכנה רעה
בשעת השינה, גם אחריו העדרו. ע"כ מסרו לנו חז"ל סגולת ק"ש
על המטה, שעל ידה יקנה הכח החמרי שבו רושם קדושה,
גודל מהכח השכלני שבו, עד שמצד עצמו לא ימוטו רגלו וילחם
נגד הכוחות הרעים. ע"כ הוא נמשל ע"י ק"ש שעיל מטהו, כאחוז
חרב של ב' פיות, שבין מצד השכלני בין מצד החמרי, הוא גיבור
ומזוניין שעיל אויביו יתגבר.

כו. ואמר ר' יי', כל הקורא ק"ש על מטהו מזיקין בדילן ממנו. ישנם כוחות רעים שהם בעצם טבע האדם, וישנם כוחות רעים כאלה שאינם בעצם טבע האדם, אבל כאשר יתה מרדך היישר יתופסנו גם הם על שונאיו. ע"כ אמר לעניין הכוחות הרובקים בטבעו, שהם לא זיקוקחו אע"פ שלא יבדלו ממו, כי הם בעצם ובשרו, אבל לא יוכל להזיקין כי הוא חמוש ע"י הק"ש בכלי קרב. אבל לעניין הכוחות החיצוניים אמר שהםבדלים ממנה לזרמי.

בז. 1. תחומי אתא כת. 2. אפוי ישעיה ב

שיעורים בעין א"ה ברכות פרק א'

	ברכות דף ה [כאלן]	פרק ראשון	מאימתו
כ	<p>חוון מלכ' [בכל] צמי פיטום [בידו] לאלוג מה מקיון: (סמן)</p> <p>מאוי מטעם. (סמן)</p> <p>לנקליהם צמע: התעריך עינן. לוס מפלל וקנרט עינן נמורלה: (ואיננו).</p> <p>סיל מתקמת ממך: ובני לצף. קעוף מלך ממך לאט רצף: קטב מלילי.</p> <p>לאט פקם פקםיס (דפ' נקמתם פקםיס (דפ' קייל): מקרא. מומת צמיה ל夸ות נמורלה: זו מאניה. צימעמוק נמאניה: זו גמליה. קנית טעמי קמאניות צממן קולמה יוזלה חכל פמליס פולמה מן המאניה נקלמיס מנלי העולס</p>		1
ה		<p>אמר ר' יצחק כל הקורא ק"ש על מטהו כאלו אווחח רב של שני פיות בידיו, שנאמר (שם קמ"ט) "רוממות אל בגורום וחרב טיפות בידם", Mai משמע, אמר מר זוטרא ואיתימה רבashi, מרישיה (דרקרה) רכתי (שם) "יעלוז חסרים בכבודו יונגו על משכבותם" וכתיב בחריה (שם) "רוממות אל בגורום וחרב טיפות עופ", ואין עופ אלא הקורא ק"ש על מטהו מקיון בידין ממנו, שנא' (איוב ה) "ובני רשות יגביהו עופ", ואין עופ אלא תורה, שנאמר (משלי כב) "התעריך עינך בו ואיננו", ואין עופ אלא מוקין, שנאמר (דברים כב) "ולחומי רשות וקطب מוריין": [שם] ואמר ר' לוי בר חמא אמר רוש לקיש, Mai דכתיב (שמות כד) "וathanah לך את לוחות האבן והמצוות אשר כתבתי להוראות". לוחות (האבן) אלו עשרה הרבות. "וחותורה" זו מקרה. "וומצעה" זו משנה. "אשר כתבתי" אלו נביאים וכחובם. "להוראות" זו גמורא. מלמד שככל נתנו למשה מסני:</p>	
ו			2

עין א"ה

כו. ואמר רבבי לוי בר חמא אמר ריש לקיש, Mai דכתיב
"וathanah לך את לוחות האבן והמצוות אשר כתבתי
להוראות", "לוחות האבן" אלו עשרה הדברים, "וחותורה" זו
מקרא כו', "להוראות" זו גمرا, מלמד שכולם נתנו למשה
משמעות, קרא כאן הלוחות לוחות אבן, לדעתו בכוונה מדוקיקת,
וכן בעור איזה מקומות. וכבר העיר ע"זיפה הגאון ר' י"צ
מעקלענברוג זיל בסידור עיון תפילה שלו בתפילת שחרית
לשכבה, ובכיבור הכתב והקבלה. ולדעתי הנה, האבן היא החומר
שעליו הי' חרות מכתב אלקים. והנה המשנים את התורה
ברשות דעתיהם יאמרו, כי צריך לשמרו רק את רוח התורה
וכוונתה בכללה, אך המעשימים, הוא חומר התורה, הם משנים לפי
روح הזמן. כדי להוציא מדועות נוכחות כאלה, נתן הקב"ה את
עשרה הדברים, שהם אות הברית על כל התורה כולה, בחומר
אבן, חומר קשה שאין שום שינוי יכול לשנות בו, כדזה"ל: של
סנפירינו הוו, שאפי' פטיש יפוץ על ידם, להורות שאפי'
החומר של התורה ק' אין שום שינוי יכול לשנות בו ח'ו. וכל
המעשים שאנו מצוים מפני הש"ית בששית המצאות, הם חק
עולם דבר צוה לדור ודור. והנה המהרסים, בנו פינת דעתיהם
הרעות על ענייני תורה שבב"פ, שמצינו פעמים נגיד פשطا
בדקרה, וודימו שח'ו שינו חז'ל בתה' ק. אבל באמת הכל קבלו
למשה מסני ב תורה שבב"פ. ע"כ אמר, "את לוחות האבן"
אל עשרה הדברים, שחוורם שלהם ג'כ' חזק בלי שום
שינוי, ואין אפשרות לשינוי שיחול עליו, "וחותורה והמצוות אשר
כתבתי להוראות" וכולם נתנו למשה מסני, ולא נשנה ולא
ישנה ח'ו דבר א', ודבר אלקין יקום לעולם?

כה. אמר רבבי יצחק, כל הקורא ק"ש על מטהו כאלו אווחח
רב של שני פיות בידיו, שנאמר "רוממות אל בגורום וחרב
פיות בידם". האדם הוא מרכיב, חמרי וshall. מצד כח השכל
שבו הוא רב אונים להחיצב נגד כל הכוחות הרעים, אבל מצד
החלק החמרי שבו הוא עלול לפול בראש תחת יד שונאי נשׂוּשׂ
המה הכוחות הרעים. ע"כ הוא מושל שיש בידו חרב שלה אף פה
אחד, מצד השכל, ולא מצד החמרי. והנה כשהאדם ישן, נשאר
חלק החמרי לבדו וחלק השכל מסתלק ממנו. ע"כ רוח הטעמה
שורה עליון, ויכולת התקזחות כח החמרי לגוזם לו תוכנה רעה
בשבעת השינה, גם אחרי העירו. ע"כ מסרו לנו חז"ל סגולות ק"ש
של המטה, שעיל ידה יקנה הכח החמרי שבו רושם קדושה,
గדול מהכח השכל, שבו, עד שמצד עצמו לא ימוטו רגלו וילחם
נגד הכוחות הרעים. ע"כ הוא נמשל ע"י ק"ש של מטהו, כאוז
חרב של ב' פיות, שכן מצד השכל בין מצד החמרי, הוא גיבור
ומזווין שעל אויביו יתרגבור.

כו. ואמר ר' יי', כל הקורא ק"ש על מטהו מזקון בידין ממנו.
ישנם כוחות רעים שהם בעצם טבע האדם, וישנם כוחות
רעים כאלה שאינם בעצם טבע האדם, אבל כאשר יטה מדרך
הישר יתוספו גם הם על שונאיו. ע"כ אמר לעניין הכוחות
הדקבים בטבעו, שהם לא יזקחוו ע"פ שאלה יברלו ממנו, כי הם
בעצמם ובשרו, אבל לא יוכל להזקקו כי הוא חמוץ ע"י הק"ש
בכלי קרב. אבל לעניין הכוחות החיצוניים אמר שהם בדלים ממנו
לגמר.